

tíðindablaðið

sosialurinnPostsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevari: p/f sosialurinn

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Upseting: p/f sosialurinn. Prent: p/f pressan 1981

Fyri tað turra spott

oddagrein

Í MAIMANAD í ár visti Sosialurin at siga frá, at býráðssamgongan í Havn var um at slitna. Tað var annar av javnaðarmonnum í býráðnum, Jákup Suni Jacobsen sum blaðið hevði samroðu við, og vildi hann vera við, at tað var torført at fremja nakað mál í býráðnum soleingi borgarstjórin eitur Poul Michelsen. Hann helt, at framferðarháturin hjá borgarstjóranum hevur verið til miklan ampa fyri samarbeiði.

UM BORGARSTJÓRAN segði hann, at hann var ógvuliga dominerandi, og vildi sleppa at vera uppi í øllum, og gekk í nógvum førum uttan um hinar limirnar í samgonguni. Jákup Suni helt tá, at torført var at fara nakran skilgáðan politikk og meinti, at nú mátti hart setast móti hørdum. Um samarbeiðið í býráðssamgonguni ikki batnaði var einki annað at gera, enn at uppløysa hetta samarbeiði, helt hann.

HETTA SEGDI okkara maður í býráðsnum tá. Og hetta sigur hann aftur í dag. Býráðsformaðurin verður ákærður fyri at vera einaráðisráðharri. Tær ymisku býráðsnevndirnar hava mist sitt nátturliga sjálvsstýri, og sjálvt um tær arbeiða innan fyri ásettar rammur, fær formaðurin í viðkomandi nevndini ikki loyvi til at virka, uttan at hann fyrst spyr býráðsformannin.

NÚ HEVUR hendan býráðssamgongan — og hesin býráðsformaður sitði í tvey ár. Tað er okkum ein stór gáta, at formenninir í teimum ymisku nevndunum lata sær tilfikt lynda.

AT HAVA ein einaráðisharra sum borgarstjóra í einum landi, sum vit so fegin vilja kalla demokratiskt, kann ikki góðtakast. Spurningur okkara í hesum viðfangi er tí ikki til borgarstjóran, men til Jákup Suna og allar hinar formenninar: Nær fara tit at seta hart móti hørdum? Nu eru tit — og øll vit onnur — nóg leingi hildin fyri tað turra spott.

Apropos biltoll

Herfyri varð avgjørt, hvør umsjónarmaðurin í itróttarhøllini og skulanum í Trongisvági skuldi verða. Onki ringt at siga um henda mann, tað er ikki hann, ið skal standa fyri skoti, men nevniliga býráðið. Tvoroyrar Býráð.

Tvoroyri hevur altíð verið nevnt sum borgin hjá sosialistunum, men hetta vildi eg heldur kalla, borgin hjá kapitalistunum, tí teir, ið styra Javnaðarflokkinum í dag, eru bert kapitalistar, og arbeiða ikki fyri annað, enn seg sjálfan og sini.

Tey flestu siga, tað er altíð gálið á Tvoroyri, tit eru so ósamd øll, og tað er — korekt — Her arbeiða

øll imóti hvørjum øðrum istaðin fyri at hjálpa hvørjum øðrum. Er tað ein, ið manglar, ja, so skal hann mangla meir. Meðan teir, ið hava nokk, skulu hava enn meir. Hetta er tann skallaði javnaðarpolitikkur.

Tann maðurin, ið var settur inni í itróttarhøllini í Trongisvági, sum umsjónarmaður, er utbugvin sum stýrimaður, og hevur í fleiri ár siglt uttanlands innan hetta starv. Eg vil bert spyrja hvi, at ein utbugvin maður, sum stýrimaður, verður settur. Sum javnaðarlí, sigur: vit skulu liva av fiskinum, men so at seta ein av yvirmonnum í hetta starv,

tað kann eg ikki skilja. Tað vóru fleiri, ið meira høvdu brúk fyri hesum starvi, ið ikki høvdu utbugving.

Sjálvandi hevur tað verið torført hjá mentunarnævndini at viðgera hetta mál, tí tað vóru sera nøgvir umskjolarar, men tó onki krav. Eg vil tí spyrja Havgrím Hammer, formann í mentunarnævndini, hvi ein maður sum hevur utbugving, og sum eg haldi meg vita ikki kann fyriskipa nakað sum helst av tiltøkum, (sum lýst varð eftir?) varð settur? Tað skuldi verið fleiri aðrir betri hóskaði, men Havgrím, onki ringt imóti tær, tí tú hevur gjørt tina plikt.

At enda er hetta mál so avgjørt í býráðnum, sum eg vil kalla fyri — ein stóran barnaflokk — teir halda fund annan hvønn dag, um at seta pening í skip, men teir hugsa ikki um teir menn, sum sigla aðra staðni, og ikki gjalda skatt til Tvoroyrar Kommunu.

Eg haldi ikki at Tvoroyrar kommunu skal stea pening í nakað annað enn til sjálvar borgararnar.

Tvorámaður

Kirkjan og kristni heimurin VII

7. Uppsala 1968

Fjórdi aðalfundurin í Heimsráðnum varð hildin í svenska býnum Uppsala á sumri 1968. Hesin fundur kom á mangan hátt við ný-skipanum innan økumenisku rørsluna. Spenningurin millum óaru og triðju økumenisku rørslna kom nógv fram; tað var ein orsøkin til at víðurskiptini millum kirkjuna og heimin var mest umrøddi spurningurin í Uppsala. Limatalið í heimsráðnum kom nú upp á 256 kirkjur — og fleiri og fleiri av teimum úr triðja heiminum. 1968 var eisini árið tá studentauppreisturin í Paris varð niðurbardur, tá russarar herdu settu Tjekkoslovakíu, ið t borgararættindastríðsmaðurin Martin Luther King varð myrdur í USA. Øll henda „uppgerð“ setti eisini sín dám á Uppsalaráðstevnuna.

Um tú við einum loysunarorði, skalt lýsa, hvat hendi í Uppsala, verður tað orðið „heimurin skrivur dagskrá kirkjunnar“. Mong vistu á, at kirkjurnar høvdu eina skyldu til at faast við heims-trupulleikarnar og at vera uppi á loysa teir. Aftaná 1968 hevur Heimsráð Kirkjunnar tikið lut í mongum tiltøkum, sum hava valt tjak bæði í kirkjunum og uttanfyri. Best kenda tiltakið er helst „atgerðir til at stríðast móti rasismu“ — (í Danmark er hetta tiltak nevnt „Kirkenes Raceprogram“).

Aftanfyri rasismutiltakið liggur ein fatan av, at kirkjurnar ikki bert við orðum kunna fordøma rasismu, men at tær eisini í gerðum megu royna at frígera seg frá oki rasismunnar. Í sunnara Afrika hevur Heimsráðið tí stuðla frælsisrørslum, ið stríðast móti hvítum minnilutastýrum. Hesin stuðul hevur bert verið humaniter — og havt størsta týdning sum moralskur stuðul.

8. Nairobi 1976

Aðalfundinum í Nairobi í 1976 varð hildið fram í tí anda, sum Uppsalafundurin hevði verið í: Kristus er frelsari heimsins og fríger menniskjur. Og tí mátti fatanin, ið kirkjurnar í triðja heiminum høvdu av just hesum spurningi, vera hovuðsakin. Tað vóru kirkjur í okkara ríku londum, ið ikki kundu góðtaka hesa fatan, og sum tí nú eru heldur ivasamar móttvegis Heimsráði Kirkjunnar. Men setningurin „læran skilur, tænastan sam-

einir“, man galda framvegis.

D. Kirkjunnar heimsráð — eitt amboð

„Kirkjunnar Heimsráð er ein felagsskapur av kirkjum, sum jætta Harran Jesus Kristus sum Gud og frelsara samsvarandi tí Heilagu Skriftini, og sum tí saman royna at uppfylla teirra felags kalling til Guds, Faðirsins, Sonarins og Heilaga Andans æru.“

(Úr grundaamttykt Heimsráðsins úr New Delhi 1961).

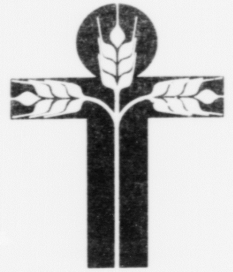
Tað er í hesum greinum vist á, at meginorsøkin til framkomuna av teirri økumenisku rørslni er tann bøn um einleika, sum Jesus sjálfur bað. Í økumenisku rørslni hevur rofta verið talað um samanhingin millum tann ósjónliga einleikan — at Guds kirkja er eitt, hóast alla kirkjuspjæðing — og tann sjónliga einleikan, t.e. stovnanin av kirkjusamgongum. Ferð eftir ferð er drigið fram, at Heimsráð Kirkjunnar er sera fegið um, at nógvur kirkjur hava vunnid á sínámillum spjæðingum og funnið saman í samgongur av ymsum slag, men at ráðið sjálvt ikki er nokur „yvirkirkja“ og ikki hevur til endamáls at skapa ein heimsumfatandi máttmiklan kirkjustovn.

Heimsráð Kirkjunnar er just ein „felagsskapur av kirkjum“, sum grundaamttyktir ráðsins eisini greiðliga sigur. Hesin felagsskapur verður bundin av felags trúarjátan á „Jesus Kristus sum Gud og Frelsara“, og Heimsráð Kirkjunnar er tí eitt amboð, ið skal hjálpa teim einstøku kirkjunum at „uppfylla felags kalling teirra til Guds, Faðirsins, Sonarins og Heilaga Andans æru“. Hetta er sjálvt livsgrundarlagi hjá Heimsráðnum, og tað tyðir m.a. at eingin av limakirkjunum er bundin av avgerðum, sum verða tiknar í Heimsráði Kirkjunnar, uttan at hon sjálgongur inn fyri somu avgerð.

Virki og skipan Heimsráðsins

Men hvussu arbeiðir nú hetta altjóða kirkjuráðið í veruleikanum?

Virki tess kann í stórum vera skift sundur í triggjarpartar:

1. Tilrættalegging og fremjing av granskingarætlanum.

2. Fundir og raðstevnur verða hildnar.

3. Beinleiðis praktísk tiltøk av ymsikum slag.

Teir báðir fyrru partarnir eru avgjørt teir tydingarmestu, tí bert ein grein av Heimskirkjuráðnum, tað er tann nevndin, ið arbeiðir við kirkjønna altjóða neyðhjálpsvirki, kann taka lut í beinleiðis praktískum tiltøkum. Hini rbaðir partarnir av Virki Heimskirkjuráðsins fást bert við granskingar, samráðingar og raðstevnur. Nú hendir nokk so ofta, at eitt granskingarprojekt beinleiðis førir til at okkurt praktískt tiltak verður sett í verk, so tað kann vera eitt sindur torført tilgreita, imillum tær báðar greinarnar. Og ymsir aktiónsbólkar ymsastaðni í heiminum eru víðhvert beinleiðis við í granskingararbeiðinum. Men fyri Heimskirkjuráðið sum heild má sigast, at virki tess mest er á teimum báðum fyrru økjum.

Siðani aðalfundin í New Delhi í 1961 hevur Heimskirkjuráðið havt fyra undirdeildir: Deildin fyri Millumkirkjuligari Hjál, Flóttarfolka- og Heims-tænastu; Deildin fyri Heimsmission og Evangelisering; Deildin økumeniskum tiltøkum og Granskingardeildin. Undir hesa seinastu deildina hoyrir ein skrivstova fyri „Faith and Order“. Ovasti myndugleikin í Heimskirkjuráðnum er aðalfundurin, sum vanliga kemur saman 7. hvørt ár at taka tydingarmiklar avgerðir, men á aðalfundinum í Uppsala í 1968 varð sett ein nevnd at endurskoða virkshátt ráðsins. Henda nevndin kom við einum nýskipanaruppskoti, sum nú er víðtikið, og sum býtur virki ráðsins sundur í triggjar „skráir“, men aðalfundurin, formansskapurin og felagsleiðslan hava kortini ovasta myndugleikan.

Hesar triggjar arbeiðsskráir eru soleiðis skipaðar:

Framhald á síðu 11

heldur
tú
ikkí

sosialin